

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Ο ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Κ' ἔγειρε δῆλος ἀδιόρατος πίσω ἀπὸ τὰ μνησμένα σύνερχα ποὺ μιὰ ἀντιφεγγιά ἵδια διλόμυχυρή μὲ τὸ πυκνό τους σκοτάδι ρίχγανε στὴ θάλασσα καὶ μονάχα μιὰ μακριὰ θαμπά διλόχυρη ἀναλαμπή φανέρωνε γιὰ μιὰ πολὺ διεκβατικιά στιγμὴ τὸ βρυσιλίκοῦν ἀποχαιρετισμό. Σαρκασμὸς ἡ ὑπόσχεση γιὰ Κενον ποὺ περικύλωνε διλεθρος δλούενα πιὸ σφιχτὰ μέσω στὴ νύχτα ποὺ κατέβινε τώρα παγωμένη, βριδιὰ πειλητική ὅρθιος στὴν πλάρη, δλομύναχος, μακριὰ κάθε γῇ κι' ἀφταστος ἀπὸ κάθε βοήθεια κύτταζε δ καραβοκύρης τὴν ἔξαλλη προσπάθεια τῆς τρικυμιας γὰ τὸν ἀρπάξει, ἀκούε τὸ δχμονισμένο τῆς οὔρλικασμα. "Ολη γήθέληση τῆςθάλασσας, κάποιος θυμός καὶ κάποια ἐκδίκηση κ' ἔνας πόθος δειποτικὸς, δρμούσαν ἔναντια στὸ καράδι...

Κύτταζε δ καραβοκύρης μ' ἀγωνία, ἀλλὰ καὶ μὲ μιὰ παραδόξῃ ἔκφραση πλατύτερης ἀδιαφορίκας καὶ περιφρόνησης μέσα σ' ἐνδιαφέρο γιὰ τὸν ἀγῶνα, τὸ κῦμα ποὺ ἀνέδινε προταχτικὰ γιὰ γὰ τὸν ἀποκτήσει. Εἶξερε πὼς εἴτανε καιρὸς ἀκόμα, πὼς μιὰ του κίνηση θὰ ἔφθανε, πὼς τὸ μυστικό ἔτης θάλασσας τὸ γνώριζε, σιγά, ἐπίμονα, στὰ ἀδιάκοπά του ταξίδια καὶ στὶς ἀτέλειωτες ἐπικοινωνίες μαζῶν της, μὲ πολὺ κόπο τὸ εἶχε ἀποκτήσει—τὸ εἶχε δλότελα νικήσει σὲ μιὰ βραδιὰ ἀλλοτινοῦ, ἀν καὶ ἀλλοιότικου, πολὺ λιγότερα ἐπιταχτικοῦ κίντυνο—εἶξερε πὼς μιὰ κίνηση θ' ἀρκούσε γιὰ νὰ ὑποτάξει δὴλη τὴν ἔχθρικὴν ἀπεραντωσύνη. "Αλλὰ τὴν κίνηση αὐτὴ δὲν τὴν ἔθελε" Ισως καὶ νὰ μὴ μποροῦσε. Τὰ χέρια του πέρτανε ἀδύναμα γ' ἀρπάξουν τὸ τιμόνι, σὰ δεμένα. "Αδύναμος είταν τὸν ἔσυτό του γὰ κυδεργήσει κ' γήθαλασσα ἀλεύτερη ἀπ' ἐποιεν δεσμό τὸ καράδι σὰν παιχνίδι: στριφογύριζε ὡς ποὺ νὰ τὸ παρασύρει στὸ χαμό του.

Κουρασμένος ἔφευγε ὁ Καραβοκύρης ἀπὸ τ' ἀμέτρητα ταξίδια ποὺ πάντοτε τὴν ἀπαράλλαχτη συγκίνηση, ἔτσι κι' ἀν εἴταν διαφορετική, τοῦ εἶχαν δώσει, κουρασμένος ἀπὸ τὴν ἀπελπιστικὴν μονοτονία τοῦ Σύμπαντου. Καὶ στὸ στερνὸ λιμάνι δπου εἶχε στεψεῖ εἶχε ἐπιθυμήσεις μιὰ ἥδονὴ καινούρια, τὴν ἥδονὴ τὸν θεληματικοῦ Πόνου καὶ τοῦ Μυστήριου. Γιὰ πρώτη φορὰ εἶχε ἀρνηθεῖ τὴν τελευταία μεθυστική σταγόνα τοῦ ποτηριοῦ ποὺ μόλις ἔφθανε τοῦ πρόσφερναν, εἶχε ξανχρίσει στὴ θάλασσα τὸ καράδι πρὶς ζήσει τὸ τέλος τοῦ παραμυθοῦ. Τὸ τέλος ποὺ τὸ μάντεις κοινό, χαμηλό, ἔπως δλα, πλασμένο ἀπὸ τὸν κόρο καὶ τὸν ξεπεσμό κάθε ἐξχολούθησης, ἀλλὰ ποὺ ἀσυμπλήρωτο θὰ μποροῦσε ὅμορφο, αἰώνια ἀύλο κι' ἀχάλαστο γὰ πιστέψει καὶ νὰ τ' ἀγαπάσει...

"Ομως πρώτη φορὰ τὰ μάτια δὲν εἶχαν μείνει στὸ λιμάνι μὲ νεκρὸ τὸ βλέμμα τους στὴ θύμηση, σκοτωμένο ἀπὸ τὴν πλήγη πεὸ ἀσχημο μόνον, κάποτε, δταν ἀδιάφορος, ἀσύνειδη τὸ ἀγάσταινε, τὸ ἔδλεπε. Τὰ μάτια τὸν ἀκολουθούσαν τώρα δλόφωτα, παθητικὰ κκροφωμένα ἀπάνω του. Δυὸ μάτια μεγάλα, δλογάλινα, παιδιάτικα ἀγνὰ καὶ διάφρανα ἀλλὰ καὶ μυστικὰ ὥπως δλα τὰ γυναίκεια μάτια. Δικά του θὰ εἶχαν γίγει. Τοῦ τὸ εἶχαν φωνάζει παράφορα, καὶ γ' αὐτὶς δμοια παράφορα κι' αὐτὸ, τὸ πόθησε, ἀπότομα εἶχε φύγει. Θὰ κλαίανε τώρα... "Ισως δμως καὶ νὰ γελοῦσαν... Γυναίκια μάτια ἔρει κανένας ποτὲ ποιά θὰ είναι γή ἔκφραση τους κι' δὲ θὰ είναι ἡ ἀληθιγά διώψυχη γή ἔκφραση τῆς μάσκας τῆς ἀκκατάπαυστης μεταμφίεσης;.. Ποιά παρεξήγηση τῆς σιγῆς του πῶς θὰ τὰ ἔχει μεταλλάξει; Μέσω ἀπὸ τὰ κύματα τὰ δλούενα πιὸ ἄγρια ἀπατητικά, μέσ' ἀπὸ τὰ σύνυεφα, τὸ ἔδλεπε γὰ τὸν ἀγνωτεύουσαν ἀξιοδιάλυτα, μ' δλο τὸ παράπονο μόνο τῆς δικῆς του σπαραγμένης διάθεσης. "Εγα ἀξεδιάλυτο ποὺ ἀνυπόφορα τὸν τυραννοῦσε. Μαζὶ μὲ τὰ κύματα τεντώνονταν τὰ χέρια τῆς σαγηγευτικὰ νὰ τὸν ἀγκαλιέσουν. "Π παθητική εἰκόνα ἀνήμπορο τὸν σφιχτόδενε γαζπάρει τὸ τιμόνι καὶ νὰ σώσει τὸ καράδι, ἀκατανίκητα γοητευτική, ὥπως ποτὲ ἀκόμα δταν τὸν σίκινων μὲ τὴ φλόγα τῆς χαρᾶς, τώρα ποὺ μάτια μὲ μάτια μέσα ἀπὸ τὰ μάτια τῆς τὸν τραβεῖσε ἐθάνατος.

Καὶ τὸ κῦμα, τὸ πιὸ φυριτουγιακόν ποὺ κι' ἔλας τοῦ φλήσης τὰ πόδια, μ' εἰρωνία στὸν ἐνθοσιασμό του τὸ Νέμο τοῦ σφύριτε. Γάν τὸν ταξιδιώτη τῶν ἀδιάκοπων συγκινήσεων ἴδια ἀνωφέλευτη κι' ἀδύνατη είναι: γή ἀλλιώτικη ὅμορφιά. Τὸ τέλος τοῦ παραμυθιοῦ ὅτο κι' ἀν τὸ ἔρει μικρὸ καὶ τριπειγό μὲ τὴν ἐπιθυμία στοιχιώνει καὶ τὴ λιγίστικα ἀπὸ τὸ βάρος μικρὸς ἀνικανοποίητης. Ἀγάπης ἀσύμφωνης, μὲ τὸ είναι του. Κι' ἀν ἀκόμα τοῦ είταν δυνατὸ νὰ ξεφύγει, στὸ πρώτο ἀρχαγμα σ' ὅποιο λιμάνι ἀνέκκνος νὰ ὑπαφέρει τὴν δδύνη, σὰν δλόχυρο. θηραυρὸ θὰ τὴ μόλυνε, στὴ λάσπη θὰ τὴν ἔσερνε. Κ' γή θαλασσα ἡ ἀπέρχαντα ἀγνή κι' δραΐας μ' ἐκδίκηση καὶ μὲ πόθο γύρω ἀπὸ τὸ καράδι μάνιαζε τὸ θύμα ζητώντας. Τὴν ψυχὴ τοῦ Καραβοκύρη μὲ τὴν ὑπέρτερη λατρεία, τὴν ὑπέρτερη τοῦ ἐγώ του.

Τὴν στερνὴ στιγμὴ τῆς μεγάλης δλόχαρης προσφορᾶς, ἐπίμονα ἀλαζήτησε τὴν Όραιότη ποιο τόσο ὑπερτέλεια τὴν εἶχε φαντασθεί. "Ομως στὰ ἀξεδιάλυτα γαλανὰ μάτια καθρεφτίστηκε ἔξαφνα μονάχα δλο τὸ ἀπέλπιδο τοῦ λυγμοῦ του γιὰ μιὰ θυσία στείρα, ἀφοῦ τίποτε ἀνώτερο δὲ θὰ δημιουργοῦσε—τὸ ἔνιωθε τώρα—ἀπὸ τὴ μέθη τῆς ἥδονικῶν στιγμῆς, κι' ἀς είναι τόσο γρήγορα διαθατική... Οὕτε τὰ γαλανὰ μάτια δὲ μποροῦσε πεθαίνοντας ἀπάθιαστα ωραῖα γὰ πιστέψει.

Θὰ μένανε σ' ἀλλα συγχπαντήμικτα σιγά νὰ σβύσουν τὴν ἀγνή, παιδιάτική τους φλόγα. Μάταια ή ἀπάρηνηση, ἀδύνατη κάθε δμορφική τέλεια κι' ἀχάλαστη.

Καὶ στὴ θάλασσα ποὺ οὔρλιαζε, ἐλύμιαυρή μέσα στὴ μαύρη νύχτα, σκεπάζοντας πιὰ σχεδὸν ὅλο τὸ ἀκυθέρυγητο καράδι, αἰμιτωμένο τὸ θύμα τῆς ἔριξε ἁ. Κεραδοκύρης, τὴν φ υχῆ του μὲ τὸ ἄυλο, τυλιγμένο στὸ λευκὸ ἀφρένιο σάδισκο, στὰ ἀδύνθι γαλανὰ ἥρεμα νὰ κοιμηθεῖ, στ' ἀνάγγιχτα ἀπὸ κάθε ἀνθρώπινο καὶ ζωτικὸ πλησίασμα, ἀλλ' ἐπιζώντας στὴ Νοσταλγία τοῦ ἑαυτοῦ του. Μὲ τὰ φτερὰ σπουδένα, ἐλεύθερος ἀπὸ τὶς ἱριδίγες ἀλυσιδές, τὶς πιὸ ἀδιάσπαστες τῶν χεριῶν καὶ τῶν ματιῶν Τῆς ποὺ μαζὶ μὲ τὸ ἀσύλληπτο καὶ τὴν ἀκατανίκητη γοντεία εἴχανε χάσει, δυνατός πάλι, ἀρπαζε τὸ τιμόνι καὶ νικώντας τὴ θαλασσοταραχὴ γύρισε τὸ καράδι πρόστιλο λιμάνι ποὺ τὸ εἶχε ἀφήσει τοῦ παραμυθιοῦ νὰ ζήσει τὸ τέλος. Τὸ τέλος ποὺ τὸ γνώριζε, τὸ τέλος τὸ κοινὸ καὶ χαμηλό. Μ' ἔνα στυρικὸ γέλιο γυρνοῦσε, γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Ἐγώ του ἀπὸ τὸ ίδιο Ἐγώ του, γιὰ τὴν περηφάνεια τῆς κοπέλλας βασισμένη στὴν αἰώνια παρεξήγηση γιατὶ ποτὲ δὲ θὰ ἔνοιωθε τὴ μχνικασμένη του διαμάχη, οὕτε πώς ὁ γυρισμός του, ποὺ θρίαμβο θὰ τὸν πίστευε, τὸ σύντριμα του εἰδὼλου τῆς σήμικιψε.

'Αργὰ τὴ νύχτα πρόσχαλλε μέτα ἀπὸ τὰ σύγγερα τὸ φεγγάρι, τοῦ ἥλιου ἀντικαθέρτισμα, στὸν ἀτημένιο του δρόμο — σὰν ὑπόσχεση ἢ σὲ σαρκαζιός; — τὸ καράδι του ὁδηγώντας.

ΑΛΚΗΣ ΘΡΥΛΟΣ

ΣΙΓΡΡΟ :: ΜΕΔΑΣ

Τὺ Νειᾶτά σου ἐφουντῶναν, σὰν τὸ θειέρι κι' ἡ φλόγα τοῦ "Ἐργου ἐλάμπαζε τὰ μάτια· βουτηγμένη στὸ αἷμα ἡ πέννα γράφει καὶ τοῦ Λόγου δαμάζεις τῷρα τ' ἄτια.

Σκιρτοῦν κρατῶντας Σολωμοὺς οἱ τάφοι καὶ γιωτάζουν στῆς Τέχνης τὰ παλάτια· Λαῖρε κι' Ἀδρέ, τὰ Ἑλληνικὰ τὰ ἐδάφη δίνουν βλαστοὺς ἀκόμα κι' ἔχουν πλάτια.

Στὴ φτωχικὴ καὶ πλανταγμένη χώρα ἀνάβιεις νέου μούστου νέα βράση καὶ τρέχουν τὸ κρασὶ νὰ πιοῦν σὲ τάσι

Οἱ Ἐκλεκτοὶ καὶ τὰ πλήθη πᾶσαν ὕρα, ποὺ τὸ κεργάς ὁρθὸς ἀπά' σὲ στήλη μὲ τὸ μάγο σου, ἀσύγκριτο κοντύλι.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ

ΣΤΗΝ ΑΝΑΔΗΨΗ

Στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγεμμα, μὲ λικνίδια καὶ ἔσερβόρρι, τραβήξαμε γιὰ τὴν Ἀνάληψη.

Μόλις βγήκαμε ἀπ' τὸ σπίτι μας τὴν ἀντικρύσαμε. Στὴν ἀνηφούσια σηκώσαμε τοὺς γιακάδες μας γιατὶ τὸ βορριαδάκι ξούριζε.

Φτάσαμε σὲ λίγη ὥρα, καὶ πρὶν μπούμε στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας κοιτάζαμε γύρω.

Νάχεις κανεὶς ἔνα σπιτάκι ἐδωπέρα, ποὺ εἶγκι τόσο φηλά, τὶ δμορφο ποὺ θάταν! εἴπαμε καὶ στημαχήσαμε.

Σὲ λίγο μπήκαμε στὴν αὐλὴ καὶ πήγαμε στὴν ἐκκλησιά.

Ο κανιτηλανάφτης, γενάτος καὶ μὲ μαλλιά κομμένα πόλλα, προθυμοποιήθηκε μόλις μᾶς εἶδε νὰ μᾶς ἔξηγησῃ τὶς τοιχογραφίες.

Δένεις ἔρω ἀν εἰταν ἀλλόθεια ἔσα μᾶς ἔλεγε. Γιὰ μιὰ τοιχογραφία μᾶς εἰπε πώς εἰταν ζωγραφισμένη ἐδῶ καὶ τρακέσια χρόνια.

"Οταν βγήκαμε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ἀρχίσαμε νὰ γυρίζουμε τὸ περιβόλι.

— "Ἄχ τι ὥρα! λέγαμε καὶ κοντοστεκόμαστε μὲ τὸ παραμικρό.

"Απὸ τὴν Ἀνάληψη ποὺ εἶγκι γιασμένη ἀπάνω σ' ένα λόφο βλέπει κανεὶς όλα γύρω.

Κ' ἐμεὶς τώρα κοιτάζαμε πότε τὸ Φάληρο καὶ τὸν Υμηττό, καὶ πότε τὰ δέντρα καὶ τὰ λαχανικὰ ποὺ εἶχε τὸ περιβόλι.

Δένεις εἰταν μικρό, καὶ περγούσαμε τὴν ὥρα μας πηγαίνοντας ἀποδῦ κι' ἀποκεῖ.

"Αλλοτε εἰτανε μοναστήρι, αὐτὸ τουλάχιστο δειχγούν εἰ δστεοθήκες ποὺ εἶγκι τοποθετημένες λίγο πιὸ πίσω ἀπὸ τὸ Ἱερὸ τῆς ἐκκλησίας.

Στὴ δορειοχατολικὴ γωνία του κήπου είναι τὸ γεκροταφεῖο.

Παναγιώτης Διατσίντος
ἐτῶν 20

ἔγραψε ὁ Σάκης σταυρός. Κι' ἀκριβῶς στὴ γωνία ἔνας ἀλλος τάφος ἀνοιγμένος, μὲ σπαρμένα κόκκαλα.

Πλησιάσαμε.

Είτανε δύο μεγάλες κυνῆμες κ' ἔνα κρανίο χωρὶς τὸ κάτω σαγόνι. Ἀπὸ περιέργειας τὸ πήρα στὰ γέρια μου. Είχε δλα τὰ δόντια κ' είταν κάτικσπρο, ἀπὸ τὶς βροχές καὶ τὸν "Ηλιο.

Τὸ ἀκούμπησα μὲ προσοχὴ καὶ συμπάθεια σ' ἔνα μέρος φηλὸ ποὺ νὰ βλέπει τὰ σπαρτά, καὶ νὰ είναι σκιάχτρο στὸ περιβόλι.

Περνόσαμε σύρριζα στὰ δέντρα γιατὶ ὀλούθε είταν σπαρμένα καὶ πήγαμε στὴν ἀλληγ ώγωνία του περιβολεῖο.

Κολλητὰ στὴ μάντρα τῆς ἐκκλησίας είτανε μιὰ ἀλληγ μάντρα, κι' ἀπὸ τὸ χαμηλὸ μεσότοιχο κοιτάζαμε μέσα. "Ἐνας ξυνογκάλος μὲ τὸ σκουφάκι στὴν κορυφὴ του κεφαλοὶ ἔγδερνε ἔνα ἀρνάκι. Συγγά σκούπιζε τὸ μαχαλί στὴ φουστανέλλα του. "Ἐνας ἀλλο ἀργάκι φώναζε κι' ἔτρεχε σὰν τρελλό.

— Σώπα, σώπα, εἰπε ὁ ξυνογκάλος στ' ἀρνί, καὶ θάρθει.....

"Ἐνόμισα: ή μά ν ν κ σ σ υ, ἀλλὰ αἰστάνθηκα, γιατὶ δὲν ἀκούσα: ή σ ε ι ρ ἀ σ σ υ.

— Φωνάζει, του εἰπά, γιατὶ βλέπει ποὺ γδέρνεις τ' ἀρνί. Μποροῦμε νὰ περάσουμε ἀπ' τὴ μάντρα σας;

— "Οχι! Γιατὶ έχει σκυλιά.